

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW
MATEMATYCZNO - PRZYRODNICZYCH**

Gimnazjum Nr 13 im. Huberta Wagnera w Olsztynie

(matematyka, fizyka, chemia, biologia, geografia, informatyka, zajęcia techniczne,
edukacja dla bezpieczeństwa)

1. Nauczyciel zapoznaje uczniów z kryteriami oceniania.
2. Wewnątrzszkolne ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu oceny.
3. Ocenianie ma na celu:
 - 1) monitorowanie bieżącej pracy ucznia;
 - 2) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz postępach w tym zakresie;
 - 3) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazywanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - 4) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju i kierunków dalszej pracy;
 - 5) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
 - 6) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
 - 7) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.
4. Oceny są jawne, a wszystkie wątpliwości ucznia są przez nauczyciela wyjaśniane. Nauczyciel uzasadnia ocenę ustnie lub pisemnie przekazując informację zawierającą: wskazanie dobrych elementów pracy ucznia, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy, w jaki sposób uczeń powinien poprawić swoje osiągnięcia edukacyjne i jak powinien pracować dalej. Uzasadnienie powinno być sformułowane w sposób życzliwy dla ucznia i powinno uwzględniać jego wysiłek włożony w wykonanie zadania.
5. Podstawą klasyfikowania i oceniania ucznia są oceny częściowe z różnych form sprawdzania osiągnięć uczniów. Oceny śródroczne i roczne nie są średnimi arytmetycznymi, ani średnimi ważonymi ocen częściowych. Średnia ważona pełni funkcję pomocniczą przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych. Ocena roczna jest oceną ucznia za pracę w całym roku szkolnym.
6. Ocenianiu mogą podlegać:
 - 1) prace pisemne (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki - wejściówki i wyjściówki);
 - 2) odpowiedzi ustne;
 - 3) prace domowe (forma zależna jest od poszczególnych edukacji przedmiotowych);
 - 4) praca na lekcji, np. wykonywanie zadań przy użyciu technologii komputerowej, korzystanie z atlasów i map, diagramów, schematów, modeli anatomicznych, tekstów źródłowych, mikroskopowanie, przeprowadzanie doświadczeń i inne;
 - 5) projekty edukacyjne;
 - 6) aktywność na zajęciach oraz pozalekcyjna (np. osiągnięcia w konkursach);
 - 7) prace pisemne/ćwiczenia w zeszytach przedmiotowych/ćwiczeniach i na kartach pracy;
 - 8) przygotowanie do lekcji (zgodnie ze specyfiką przedmiotu);
 - 9) zadania dodatkowe wynikające ze specyfiki przedmiotu, np. pomoce dydaktyczne.
7. Przy ustalaniu oceny z zajęć technicznych należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

8. Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki i prace domowe obowiązują wszystkich uczniów. Są to pisemne formy sprawdzania poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z określonego zakresu materiału omówionego na zajęciach.
9. Przy ocenianiu pisemnych prac (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki) uwzględnia się: zrozumienie tematu, poprawność merytoryczną, zakres realizacji, sposób ujęcia tematu, sposób analizowania, interpretowania, wnioskowania, formę, kompozycję, estetykę pracy.
10. Prace klasowe obejmują materiał co najmniej jednego działu, sprawdziany obejmują materiał kilku ostatnich tematów.
11. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową lub sprawdzian z przyczyn losowych, powinien zaległą pracę napisać po powrocie do szkoły w terminie ustalonym z nauczycielem. O konieczności napisania zaległej pracy pisemnej decyduje nauczyciel.
12. Prace klasowe i sprawdziany muszą być zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel ustala termin z uczniami i zobowiązany jest omówić ogólnie obowiązujące zagadnienia. Informacja powinna być zapisana w dzienniku lekcyjnym i uzgodniona z uczniami. W jednym tygodniu mogą się odbyć najwyżej cztery prace pisemne, ale nie więcej niż dwie prace klasowe. W jednym dniu nie mogą się odbyć dwie prace pisemne (sprawdzian, praca klasowa).
13. Nauczyciel, jeśli uważa to za konieczne, może przeprowadzić lekcje powtórzeniowe.
14. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępnione uczniowi do wglądu na zajęciach dydaktycznych. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace dzieci na spotkaniach z nauczycielami w trakcie ustalonych zebrań, konsultacjach w wyznaczonych dniach i godzinach oraz na umówionych spotkaniach z nauczycielami. Prace te są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego.
15. Jeżeli uczeń otrzymał ocenę „niedostateczny” lub „dopuszczający” z pracy klasowej lub sprawdzianu, może ją poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się w ciągu dwóch tygodni od omówienia pracy przez nauczyciela i tylko raz. Do dziennika nie wpisujemy oceny niepoprawionej. Kartkówki nie podlegają poprawie, bowiem obejmują materiał bieżący. Ocenę z poprawy wpisujemy w miejsce oceny poprawianej.
16. Prace domowe oceniane są jakościowo. Za niepoprawne wykonanie pracy domowej nie stawiamy oceny negatywnej. Uczeń tę pracę powinien wykonać na następną lekcję. Nauczyciel decyduje o możliwości poprawienia pracy domowej.
17. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pisemnej pracy domowej, uczeń otrzymuje uwagę wagi 3 i jest zobowiązany do jej wykonania w terminie ustalonym z nauczycielem.
18. Kartkówki tzw. wejściówki nie muszą być zapowiedziane przez nauczyciela. Obejmują materiał programowy od 1 do 3 ostatnich lekcji. Trwają do 15 minut i nie podlegają poprawie. W wyjątkowych przypadkach nauczyciel może pozwolić na poprawę.
19. Kartkówki tzw. wejściówki obejmujące materiał bieżący o niewielkim stopniu trudności oceniane są stopniami od 1 do 5. Nauczyciel może zdecydować o możliwości otrzymania za daną kartkówkę oceny „celujący”, o czym informuje uczniów przed przystąpieniem do napisania pracy.
20. Uczniowie nieobecni na kartkówce tzw. wejściówce, piszą ją w najbliższym terminie ustalonym przez nauczyciela. Nauczyciel może zdecydować o braku konieczności napisania przez ucznia zaległej kartkówki.
21. Kartkówki tzw. wyjściówki obejmują materiał bieżącej lekcji i są oceniane „plusami”. Trzy plusy oznaczają uzyskanie przez ucznia oceny „bardzo dobry”. Nie podlegają ocenie kartkówki tzw. wyjściówki błędnie napisane przez ucznia.
22. Za szczególną aktywność na zajęciach lekcyjnych uczeń może otrzymać „plus”. Trzy „plusy” oznaczają uzyskanie przez ucznia oceny „bardzo dobry” z danego przedmiotu. W szczególnych przypadkach uczeń może być oceniony bezpośrednio stopniem szkolnym uzyskując odpowiednio ocenę „bardzo dobry” lub „celujący”.
23. Za pracę na lekcji uczeń może być oceniony stopniem szkolnym, „plusem” (wykonuje polecenia nauczyciela angażując się w pracę na lekcji), „minusem” (nie wykonuje poleceń

nauczyciela i nie angażuje się w pracę na lekcji”. Trzy „plusy” oznaczają uzyskanie oceny „bardzo dobry”, trzy „minusy” uzyskanie oceny „niedostateczny”.

24. Uczeń ma prawo do dwóch „nieprzygotowań” w okresie (jeżeli przedmiot jest realizowany na jednej lub dwóch godzinach w tygodniu). Jeżeli przedmiot jest realizowany na trzech i więcej godzinach w tygodniu uczeń ma prawo do trzech „nieprzygotowań” w okresie.
25. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak zeszytu przedmiotowego/zeszytu ćwiczeń, brak gotowości do odpowiedzi ustnej i pisemnej (kartkówki tzw. wejściówki), brak pracy domowej oraz innych pomocy dydaktycznych potrzebnych w realizacji danego tematu zajęć.
26. W przypadku braku zeszytu przedmiotowego/zeszytu ćwiczeń oraz innych pomocy dydaktycznych, po wyczerpaniu możliwości zgłoszenia „nieprzygotowań”, uczeń każdorazowo otrzymuje uwagę za niewywiązywanie się z obowiązków szkolnych.
27. W przypadku braku gotowości do odpowiedzi ustnej i pisemnej (kartkówki tzw. wejściówki), po wyczerpaniu możliwości zgłoszenia „nieprzygotowań”, uczeń otrzymuje ocenę „niedostateczny”, bez możliwości jej poprawienia.
28. W przypadku braku pracy domowej, po wyczerpaniu możliwości zgłoszenia „nieprzygotowań”, uczeń otrzymuje uwagę za niewywiązywanie się z obowiązków szkolnych i jest zobowiązany do wykonania jej w najbliższym terminie. Uczeń może otrzymać dwukrotnie uwagę za brak tej samej pracy domowej.
29. Brak przygotowania do lekcji, uczeń musi zgłosić bezpośrednio po rozpoczęciu zajęć.
30. Prace dodatkowe są oceniane „plusami”, cząstkową oceną „bardzo dobry” lub „celujący”. Mogą to być np. referaty, projekty, tablice dydaktyczne, albumy, gazetki, itp.
31. Odpowiedzi ustne obejmują zakres materiału z trzech ostatnich lekcji. Oceniane są: wiedza i umiejętności, samodzielność odpowiedzi, stopień wyczerpania tematu, poprawne stosowanie terminologii, umiejętność formułowania myśli i wnioskowanie, umiejętność korzystania z pomocy dydaktycznych.
32. Aktywność na zajęciach obejmuje:
 - 1) częste zgłaszanie się i udzielanie prawidłowych odpowiedzi;
 - 2) udział w dyskusji i obrona własnych argumentów;
 - 3) posługiwanie się wiedzą fachową w sytuacjach problemowych podczas pracy w grupie i ćwiczeniach indywidualnych;
 - 4) stawianie hipotez, umiejętność obserwacji, wnioskowania i stosowania uogólnień, stawianie tez oraz przeprowadzanie dowodów;
 - 5) interpretowanie zjawisk przyrodniczych.
33. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej pięciu dni), a termin uzupełnienia zaległości ustala się indywidualnie.
34. Oceny z prac pisemnych wpisujemy do dziennika elektronicznego UONET+ po omówieniu ich z uczniami. Nie wpisujemy ocen do dziennika UONET+ w dniach wolnych od nauki szkolnej.
35. Prace pisemne oceniane są w skali punktowej, która przeliczana jest na oceny.

Punktacja w %	Ocena - stopień
0% - 30%	niedostateczny
31% - 50%	dopuszczający
51% - 70%	dostateczny
71% - 90%	dobry
91% - 97%	bardzo dobry
98% - 100%	celujący

36. Oceny w dziennikach nauczyciel zaznacza kolorami:
 - 1) czerwonym - prace klasowe, laureaci i finaliści pozaszkolnych konkursów przedmiotowych (licząc średnią ważoną, przypisujemy wagę 3);
 - 2) zielonym – sprawdziany (licząc średnią ważoną, przypisujemy wagę 2);

- 3) czarnym - kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe, aktywność na lekcji, praca na lekcji, ćwiczenia, osiągnięcia w konkursach szkolnych (licząc średnią ważoną, przypisujemy wagę 1).

37. Kryteria dla danej oceny:

- 1) Ocenę „celujący” otrzymuje uczeń, który:
 - a) samodzielnie i twórczo rozwija wiedzę i umiejętności oraz własne uzdolnienia;
 - b) potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości;
 - c) samodzielnie i twórczo realizuje zadania;
 - d) pod kierunkiem nauczyciela prowadzi własne prace badawcze;
 - e) potrafi zaplanować i wykonać doświadczenie, zapisać obserwacje i wyciągnąć wnioski;
 - f) potrafi postawić tezę, przeprowadzić dowód i wyciągnąć wnioski;
 - g) charakteryzuje go oryginalność i zdolność do stosowania rozwiązań nietypowych oraz umiejętność łączenia wiadomości z różnych dziedzin wiedzy;
 - h) posługuje się biegle terminologią z danego przedmiotu;
 - i) śledzi wiadomości w dziedzinie nauk matematyczno - przyrodniczych, techniczno - informatycznych;
 - j) charakteryzuje go twórcze rozwiązywanie problemów, które może potwierdzić udziałem w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, projektach edukacyjnych. Wspiera grupę wiedzą i umiejętnościami.
- 2) Ocenę „bardzo dobry” otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował w pełni wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej;
 - b) korzysta z technologii informatycznych, posługuje się oprogramowaniem użytkowym dobierając środki do wykonywanych zadań;
 - c) samodzielnie interpretuje zjawiska i broni swych poglądów, rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne;
 - d) używa właściwej terminologii, jego wypowiedzi cechuje przejrzystość i logika;
 - e) stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
 - f) poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania zadań i problemów;
 - g) potrafi zaplanować i wykonać doświadczenie, zapisać obserwacje i wyciągnąć wnioski;
 - h) potrafi postawić tezę, przeprowadzić dowód i wyciągnąć wnioski;
 - i) wykazuje dużą samodzielność i korzysta z różnych źródeł informacji.
- 3) Ocenę „dobry” otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował w pełni wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej;
 - b) stosuje wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji;
 - c) rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod;
 - d) korzysta z terminologii fachowej, a jego wypowiedzi są poprawne pod względem rzeczowym;
 - e) swobodnie posługuje się oprogramowaniem użytkowym do wykonywania typowych zadań;
 - f) samodzielnie pracuje z podręcznikiem, ćwiczeniami i materiałami źródłowymi;
 - g) dobrze interpretuje wyniki obserwacji, doświadczeń;
 - h) aktywnie uczestniczy w zajęciach.
- 4) Ocenę „dostateczny” otrzymuje uczeń, który:
 - a) opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia;
 - b) rozwiązuje zadania o średnim poziomie trudności;
 - c) analizuje podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko;
 - d) posługuje się oprogramowaniem użytkowym do wykonywania typowych zadań o niewielkim stopniu trudności;
 - e) korzysta z pomocy nauczyciela w rozwiązywaniu podstawowych problemów;

- f) nie potrafi samodzielnie wyjaśnić wielu zjawisk i zmian zachodzących w przyrodzie;
 - g) popełnia błędy rzeczowe, ma mały zasób pojęć;
 - h) przy interpretacji zagadnień ma trudności i oczekuje pomocy nauczyciela;
 - i) w jego wypowiedziach i pracach pisemnych pojawiają się nieścisłości oraz braki w używaniu fachowej terminologii.
- 5) Ocenę „dopuszczający” otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował w pełni treści zawartych w podstawie programowej;
 - b) z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach;
 - c) rozwiązuje typowe zadania teoretyczne o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela;
 - d) posługuje się oprogramowaniem użytkowym do wykonywania elementarnych zadań;
 - e) zadania praktyczne realizuje przez naśladownictwo;
 - f) jest świadomy swoich braków, ale w miarę swoich możliwości korzysta z lekcji oraz różnych form pomocy oferowanych przez szkołę;
 - g) zarówno wypowiedzi jak i prace pisemne charakteryzują się licznymi usterkami, nieudolnym wnioskowaniem i niepoprawnością językową, mieszczącą się jednak w kryterium zrozumiałości.
- 6) Ocenę „niedostateczny” otrzymuje uczeń, który:
- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia;
 - b) nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
 - c) nie umie korzystać z komputera z danym systemem operacyjnym, nie potrafi posługiwać się podstawowym oprogramowaniem użytkowym;
 - d) nie zna podstawowych zasad i pojęć używanych na poszczególnych przedmiotach;
 - e) nie rozumie zjawisk zachodzących w środowisku;
 - f) nie wykazuje chęci do pracy i pokonania trudności.

Szczegółowe kryteria ujęte są w wymaganiach edukacyjnych na poszczególne oceny z danego przedmiotu.

38. Kwestie dotyczące oceniania uczniów Gimnazjum Nr 13 nieuregulowane niniejszym dokumentem określa rozdział III Statutu szkoły.
39. Zasady bezpieczeństwa uczniów podczas zajęć zawierają regulaminy pracowni: chemii, fizyki, zajęć technicznych, informatyki i biologii.